ORTHOPTEROLOGISCHE AANTEEKENINGEN

LIJST VAN NEDERLANDSCH-INDISCHE PTEROPHYLLINAE (ORTHOPTERA, TETTIGONIIDAE), AANWEZIG IN HET LABORATORIUM VOOR ENTOMOLOGIE VAN DE LANDBOUW-HOOGESCHOOL TE WAGENINGEN

door

Dr. C. DE JONG
Leiden

In Januari 1944 was ik in de gelegenheid om het Orthopteramateriaal, aanwezig in het Laboratorium voor Entomologie te Wageningen, te bestudeeren. Aan Prof. Dr. W. Roepke, directeur van genoemd Laboratorium, wil ik hier mijn dank brengen voor zijn medewerking en voor de in zijn laboratorium genoten gastvrijheid.

Behalve het materiaal in de studiecollecties voor de toegepaste entomologie is thans ook tijdelijk de particuliere verzameling van Ir. P. A. Blijdorp in dit laboratorium ondergebracht. Vooral deze laatstgenoemde verzameling bevat mooi materiaal. Het is betrekkelijk nog pas kort geleden verzameld, voor het meerendeel door Mevr. M. E. Walsh, in W.-Java en Z.-Sumatra. Hoewel misschien de meeste soorten niet tot de groote zeldzaamheden behooren, is het vermelden toch de moeite waard, daar het aantal in de literatuur genoemde exemplaren en vindplaatsen tamelijk gering is. Ik heb het daarom nuttig geoordeeld om alle exemplaren van de Pterophyllinae uit de beide genoemde verzamelingen in de hier volgende lijst op te nemen.

De exemplaren van het Laboratorium voor Entomologie zijn met W. aangeduid, die uit de verzameling van Ir. Blijdorp met B.

PTEROPHYLLINAE

PSEUDOPHYLLINI

Chloracris prasina Pictet & Sauss., 1892

W.: 2 ♀♀, vindplaats onbekend.
B.: 1 ♂, West-Java, 1935, leg. M. E. Walsh.

Chloracris brullei Pictet & Sauss., 1892

B.: 2 ♀♀, Sumatra, Benkoelen, Kota, 3 I 1935 en III 1935, leg. F. W. Rappard.

Pseudophyllus neriifolius (Stoll, 1813)

W.: 2 ♀♀, vindplaats onbekend.
B.: 1 ♀, Sumatra, Benkoelen, Kota, 3 I 1935, leg. F. W. Rappard (op *Ficus*).
1 ♀, Sumatra, Benkoelen, 1-50 m, 10-21 V 1935, leg. M. E. Walsh.
1 ♀, Java, Res. Soerakarta, Klaten, Sf. Delangoe (tennisbaan, op Flyosan-licht).
1 ♀ en 1 ♂, vindplaats onbekend.

Climacoptera parallela (Walker, 1869)

W.: 1 ♀, Java, Buitenzorg, II 1919, Dr. W. Roepke.
3 ♀♀, vindplaats onbekend.
B.: 2 ♀♀ en 2 ♂♂, West-Java, 1935, leg. M. E. Walsh.

Onomarchus leuconotus (Serv., 1839)

B.: 1 ♀, West-Java, 1935, leg. M. E. Walsh.

Onomarchus uninotatus (Serv., 1839)

B.: 1 ♀, Sumatra, Benkoelen, Boekit Itam, 600-700 m, 11 VI-2 VII 1935, leg. M. E. Walsh.
1 ♂, West-Java, X 1934, leg. M. E. Walsh.

PHYLLOMIMINI

Mioacris acutipennis (Pictet & Sauss., 1892)

B.: 2 ♂♂, West-Java, 1935, leg. M. E. Walsh.

Mioacris longicauda (De Haan, 1842)

B.: 2 ♂♂, Sumatra, Benkoelen, Tandjong Sakti, 600-700 m, 26 V-19 VII 1935, leg. M. E. Walsh.

Promeca fuscescens (De Haan, 1842)

B.: 4 ♀♀ en 4 ♂♂, West-Java, 1935, leg. M. E. Walsh.
1 ♀, Java, Soekaboemi, Goenoeng Tjisoeroe, Djampong Tenggah, III 1935.
1 ♀, vindplaats onbekend.

Phyllomimus ampullaceus (De Haan, 1842)

B.: 2 ♀♀ en 2 ♂♂, West-Java, 1935, leg. M. E. Walsh.
1 ♂, Oost-Java, leg. H. Lucht.

Gonyatopus pilosus Brunner v. Watt., 1895

W.: 1 ♀, Oost-Java, Blawan, 25 VI 1935, leg. H. Lucht.
1 ♂, Oost-Java, Blawan, 21 IV 1939, leg. H. Lucht.
1 ♀, Oost-Borneo, Sambodja.

Het ♀ van Borneo is naar verhouding korter dan de andere ♀♀, welke ik onder oogen gehad heb.

Timanthes lobifolius (De Haan, 1842)

B.: 1 ♀ en 2 ♂♂, West-Java, 1935, leg. M. E. Walsh.

Timanthes imperfectus De Jong, 1938

B.: 1 ♀, Sumatra, Benkoelen, Boekit Itam, 600-700 m, 11 VI-2 VII 1935, leg. M. E. Walsh.

Behoudens enkele kleine afwijkingen in het verloop der aderen in de voorvleugels komt dit exemplaar met het ♀ type overeen, ook in de afmetingen en het kleurpatroon.

Tympanophyllum arcufolium (De Haan, 1842)

B.: 1 ♀ en 2 ♂♂, Sumatra, Benkoelen, Tandjong Sakti, 600-700 m, 26 V-19 VII 1935, leg. M. E. Walsh.

Deze dieren zijn van een zeer mooie lichtgroene kleur. De legboor van het ♀ is glanzend lichtbruin met iets donkerder rand. Bij de ♂♂ zijn het uiteinde van de subgenitale plaat en de styli van een diep roode kleur.

De Haan (1842, Bijdragen tot de kennis der Orthoptera, Verhandelingen over de Natuurlijke Geschiedenis der Nederlandsche Overzeesche Bezittingen etc., afl. 16, Zoologie, no. 6, pp. 204, 205) beschreef alleen het ♀. Naar Prof. M. Beier (Weenen) mij berichtte, is *Tympanophyllum extraordinarium,* welke soort door Brunner von Wattenwyl als *Tympanoptera extraordinaria* alleen in het ♂ geslacht werd beschreven (1895, Mon. Pseudoph., p. 67, pl. 3 fig. 26 c), te beschouwen als het hierbij behoorende ♂.

Zatricaprion quadratus (Rehn, 1909)

B.: 1 ♀ en 1 ♂, West-Java, 1935, leg. M. E. Walsh.

Morsimus oleifolius (F., 1793)

B.: 1 ♂, Sumatra, Benkoelen, Boekit Itam, 600-700 m, 26 V-19 VII 1935, leg. M. E. Walsh.

Morsimus obliquevenosus (Brunner v. Watt., 1895)

W.: 1 ♀, Java, Kedoe, Kedondong, III 1916.

CYMATOMERINI

Sathrophyllia femorata (F., 1787)

W.: 1 ♀, Java, Tjnieroeran, VI 1919, Dr. W. Roepke.
2 ♀♀ en 2 ♀ larvae, vindplaats onbekend.

B.: 1 ♂, West-Java, 1935, leg. M. E. Walsh.
2 ♂♂ en 1 ♀, Oost-Java, Blawan (resp.: 29 I 1935, 11 I 1937 en 17 I 1938), leg. H. Lucht.
1 ♀, Sumatra, Benkoelen, Kota, 3 I 1935, leg. F. W. Rappard.
1 ♂, vindplaats onbekend.

Tegra novae-hollandiae (De Haan, 1842)

W.: 1 ♀, Java, Res. Semarang, Manggar, 3 III 1927.
1 ♀, Java, Besoeki, Soember Tengah.
B.: 1 ♀, Sumatra, Benkoelen, Tandjong Sakti, 600-700 m, 26 V-19 VII 1935, leg. M. E. Walsh.
1 ♀, Java, Soekaboemi, Goenoeng Tjimerong, Djampang Tenggah, III 1935.

De ♂♂ van deze soort schijnen zeer zeldzaam te zijn. Bij het materiaal, dat ik tot nu toe onder oogen gehad heb, waren zij niet aanwezig. De eenige plaats in de literatuur, waar ik ♂♂ vermeld vond, met tevens een opgave van maten, was bij Brunner von Wattenwyl (1895, Monographie der Pseudophylliden, p. 91).

Tegra novae-hollandiae var. *albostriata* De Jong, 1938

B.: 2 ♀♀, Sumatra, Benkoelen, Tandjong Sakti, 600-700 m, 26 V-19 VIII 1935, leg. M. E. Walsh.

Tegra novae-hollandiae var. *vittifemur* De Jong, 1938

B.: 1 ♀, Sumatra, Benkoelen, Tandjong Sakti, 600-700 m, 26 V-19 VII 1935, leg. M. E. Walsh.
1 ♀, Sumatra, Benkoelen, Boekit Itam, 600-700 m, 11 VI-2 VII 1935, leg. M. E. Walsh.

Olcinia pallidifrons Karny, 1926

B.: 1 ♂, Sumatra, Benkoelen, Tandjong Sakti, 600-700 m, 26 V-19 VII 1935, leg. M. E. Walsh.
1 ♀, Sumatra, Benkoelen, Boekit Itam, 600-700 m, 11 VI-2 VII 1935, leg. M. E. Walsh.